

Slutrapport

A. Allmänna uppgifter

Projektnamn: Meänmaa - Kolari-Pajala	
Ärendenummer:	Prioriterat område: 3
Projekttid enligt beslut om stöd: 2008-05-01 - 2010-02-28	Rapporteringsperiod: 2008-05-01 - 2010-02-28
Lead Partner: Kolari kommun	Land: Finland
Partner 2: Pajala kommun	Land: Sverige
Partner 3:	Land:
Partner 4:	Land:
Partner 5:	Land:
Partner 6:	Land:

1. Projektorganisationen

Beskriv projektorganisationen samt de administrativa och ekonomiska rutinerna. Ange namn och arbetsuppgifter för olika roller i projektorganisationen, ex.vis styrgrupp, projektledare, administratörer och andra personer som arbetat med projektet. Gör även en bedömning av hur organisationen har fungerat under projektetiden.

Meänmaas styrelse har utsett en styrgrupp bestående av: kommuncheferna Maria Lindmark och Heikki Havanka samt de ansvariga för näringslivsfrågorna Jan-Erik Blomqvist och Tapio Niittyanta. Projektledare är Simo Rundgren; projektsekreterare (50%) Asta Hakso och projektkoordinator-tjänsten köps in av Pajala Utveckling AB (50%) och innehas av Erik Mella. Tjänstemän i Kolari och Pajala kommuner sköter bokföringen.

Projektledarens uppgift har varit att driva projektet framåt enligt riktlinjerna i verksamhetsplanen.

Projektsekreterare Asta Hakso ansvarar för projektets ekonomi och har ett nära samarbete med Pajala kommun och Anita Liminga på Puab.

Projektkoordinator Erik Mella har koncentrerat sig på att genomföra verksamhetsplanens fas I.

2. Fördelning av arbetsuppgifter

Ange fördelningen av arbetsuppgifter för män och kvinnor som arbetat i projektet, det vill säga både egna anställda och extern personal.

	Antal män	Antal kvinnor
Projektledning	1	0
Delprojektledning	0	0

Styrgrupp	3	1
Referensgrupp	0	0
Konsulter	1	0
Administration/ekonomi	0	2
Övrigt	0	0

B. Aktiviteter

3. Projektets verksamhet

Beskriv i text hur projektet har fortlöpt såväl kostnadsmässigt som verksamhetsmässigt i förhållande till budget, aktivitets- och tidsplan i beslutet om stöd. Redogör för hur aktiviteterna har genomförts och vad det har resulterat i. Beskriv även fördelningen av arbetet mellan länderna och aktörerna. Beskrivningen skall vara utformad så att en läsare, utan tidigare kännedom om projektet, lätt kan få en bild av projektets verksamhet, syfte, mål och resultat. Av beskrivningen skall framgå förklaringar och kommentarer till eventuella skillnader mellan förväntat och faktiskt resultat samt i vilken grad projektets resultat har kommit målgruppen till del.

Bilaga 1

Ange i tabellen nedan vilka aktiviteter som har genomförts under projektperioden.

Aktivitet (enligt beslut)	Startdatum	Slutdatum	Kommentarer
se Bilaga 1			

C. Kostnader

4. Hur mycket av projektets beräknade kostnader har upparbetats?

Fyll i de budgeterade kostnaderna enligt ert beslut samt hur mycket som har upparbetats. Endast de bokförda nettokostnaderna ska redovisas.

Kostnadslag	Budget enl. beslutet	Upparbetade kostnader	% av beslutet	Differens
Egen personal	206 064			
Externa tjänster	226 000			
Investeringar	30 000			
Lokalkostnader	49 700			
Resor och logi	74 000			
Övriga kostnader	52 000			

Kommentera eventuella avvikelser från de budgeterade kostnaderna.

D. Resultat

5. Hur har projektets indikatorer uppnåtts?

I kolumn A anger ni de indikatorer som finns i beslutet, t.ex. nya arbetstillfällena, nya företag. I kolumn B anger ni kvantiteten för indikatorerna enligt beslutet – ange totalt och i förekommande fall uppdelat på män och kvinnor (respektive manligt, kvinnligt eller mixat ägda företag, nätverk eller dyl.). Kolumn C avser utfall under projektperioden. .

A. Typ av indikator	B. Kvantitet enligt beslut				C. Uppnådd kvantitet			
	Tot	M.	Kv.	Mix	Tot	M.	Kv.	Mix
Gränskommunalt samarbete/antal projekt	1				1			
Erfarenhetsutbyte och kompetenshöjning	150	75	75	150		318	207	525
Gränskommunalt samarbete/utredningar					9			
Trafik och infrastruktur /antal ton per väg - då gruvverksamheten startar. Transporterna inleds först vid byggstart.								
Trafik och infrastruktur /järnvägsprojektet på nationella nivåer har påverkat på kommunal och företagsnivå, att järnväg byggs (se Bilaga 1)								
Gränskommunalt samarbete/deltagare						386	272	658

5.1 Om vissa indikatorer inte har uppnåtts, kommentera varför.

Varutrafiken över gränsen ökar först då byggnationen av gruvorna startar.

5.2 Kommer vissa effekter/indikatorer att uppnås först efter det att projektet har avslutats?

Ja, ange vilka.

Byggnation av infrastrukturen sker först sedan projektet avslutats. Projektet har dock på ett avgörande sätt lyckats främja beredskapen hos den finska och den svenska regeringen att fatta de nödvändiga besluten.

Nej, alla har uppnåtts.

5.3 Kommer andra effekter att uppnås än de som angetts i beslutet?

Ja, ange vilka.

Nej

5.4 Gör en bedömning av om målet med projektet har uppnåtts med anledning av projektet eller om det hade kunnat uppnås på annat sätt.

Utan det samarbete som projektet byggt upp, hade det inte varit möjligt att för beslutsfattarna presentera ett enigt ställningstagande från regionen, dvs Meänmaa. Jag bedömer, att projektet på ett avgörande sätt främjat genomförandet av gruvetableringen samt förberelserna av åtgärder hos berörda kommuner.

E. Horisontella kriterier

6. Vilka aktiviteter har ni gjort i projektet för att främja en hållbar ekologisk utveckling?

	JA	NEJ	Om JA - Beskriv hur! Om NEJ – Varför inte?
a) Ökade kunskaper på miljöområdet för projektets deltagare och målgrupper	☐	☐	
b) Insatser som bidrar till återanvändning och hushållning av material och råvaror.	☐	☐	
c) Insatser som riktas till en effektivare energianvändning	☐	☐	
d) Särskilda miljöförbättrande aktiviteter	☒	☒	Utredning om järnvägstrafiken: malmtransporterna via järnväg istället för landsväg

			(energiförbrukning, klimat) Utredning om avloppsrening: Ett gemensamt avloppsreningsverk (vatten) för Kolari och Pajala (se rapport)
e) Annat projektspecifikt som har angetts i projektansökan	☐	☐	

7. Vilka aktiviteter har ni gjort i projektet för att främja ökad jämställdhet mellan könen samt integration och mångfald?

	JA	NEJ	Om JA - Beskriv hur! Om NEJ - Varför inte?
a) Insatser som riktas både till kvinnor och män	☒	☐	Samtliga åtgärder inriktas på båda könen.
b) Insatser avseende en jämn könsfördelning i projektets styrgrupp, referensgrupp och/ eller andra grupper som ingår i projektet	☒	☐	Under projektets gång har sammansättningen i Meänmaas styrelse förändrats till att båda könen finns representerade. Samtidigt uppmärksammades jämställdhetsprincipen även i styrgruppens sammansättning.
c) Insatser som bidrar till ökad integration och mångfald i det gränsregionala utvecklingsarbetet	☒	☐	I administrationen av Meänmaa har tjänstemän och förtroendeorgan i de båda kommunerna deltagit. Företagarorganisationerna har påbörjat ett samarbete. Samarbetsåtgärder har vidtagits inom hela den kommunala verksamheten. T ex en förstudie om ett gemensamt avloppsreningsverk. Redan från början har språkfrågan varit central.

			<p>Grupperna har förmått att relativt djärvt diskutera på olika språk; meänkieli, finska, svenska, engelska. Språket har uppfattats som ett medel för att förstå varandra och för att bygga gemenskap, inte ett medel för maktbruk. Den processen har gjort klara framsteg under projektiden. Meänkieli är ett bra "smalltalk-språk", men då man närmar sig formella frågor finns ett behov av att gå över till svenska och finska samt tolkning av dem. Styrgruppen och Meänmaas styrelse övergick i slutet av projektiden till att konsekvent använda tolk. Vid mer informella gruppmöten "tolkade" ledamöterna mellan sig, men det var också möjligt att anlita professionell tolk i situationer detta ansågs vara nödvändigt.</p>
d) Annat projektspecifikt som har angetts i projektansökan	☐	☐	

8. Vilka aktiviteter har ni gjort i projektet för att stärka det samiska språket?

(Besvaras endast av projekt inom prioriterat område 4)

	JA	NEJ	Om JA - Beskriv hur! Om NEJ – Varför inte?
a) Insatser som främjar det samiska språket	☐	☐	
b) Annat projektspecifikt som har angetts i projektansökan	☐	☐	

F. Resultatspridning/information

9. Resultatspridning samt information och offentliggörande

Beskriv hur intressenter och allmänheten fått kännedom om projektet och strukturfondernas medfinansiering. Beskriv även tillvägagångssättet för erfarenhetspridning (när, var, hur). Trycksaker, annonser, inbjudningar, skyltar, webbplats o.s.v. skall alltid inkludera den europeiska flaggan tillsammans med text om Europeiska Unionen och Europeiska regionala utvecklingsfonden (bifoga eget framtaget material). Ange adress till webbplats där information om projektet finns, samt gör en utskrift från skärmen som ni skickar med i slutrapporten .

Tillsammans med företagare har projektet etablerat sin egen lokaltidning Meän Aviisi till Meänmaa samt egna web-sidor. Arbetsgrupperna har sammanträtt såväl på Meänmaa-kontoret som i kommunhusen. På det sättet har verksamheten i grannkommunen och också människorna där blivit än mer bekanta för varandra och på det sättet byggs en grund för kommande samarbete. Landskapstidningarna, radio och TV har alltmer aktivt behandlat vår region. Särskilt har Meän Aviisi upplevts positivt och den har fått bra respons såväl i den egna regionen som mer avlägset. I Meän Aviisi skrivs samtliga texter på finska och svenska. Texter på meänkieli har också publicerats. Gruvbolaget har också skrivit på engelska. Genom informationen har Meänmaa blivit känt i stora delar av Finland och Sverige, då antalet publicerade artiklar varit enormt, såväl på lokal som riksnivå. Hemsidans adress är www.meanmaa.eu.

G. Områdesspecifika frågor *(besvara de frågor som avser projektets prioriterade område)*

Prioriterat område 1

10. Beskriv på vilket sätt näringslivsorganisationer och/eller företag har deltagit i och/eller berörts av genomförandet av projektets aktiviteter.

11. Beskriv hur företagen gagnats av projektets aktiviteter.

12. Beskriv på vilket sätt det gränsöverskridande samarbetet tillfört mervärde i genomförande av projektets aktiviteter.

Prioriterat område 2

13. Beskriv på vilket sätt företag har deltagit i och/eller berörts av genomförandet av projektets aktiviteter.

14. Beskriv på vilket sätt projektets aktiviteter bidragit till att ett långsiktigt samarbete utvecklas mellan programområdets utbildnings- och/eller forskningsinstitutioner.

15. Beskriv på vilket sätt det gränsöverskridande samarbetet tillfört mervärde i genomförande av projektets aktiviteter.

Prioriterat område 3

16. Beskriv på vilket sätt projektets aktiviteter bidragit till att informationsöverföringen och/eller rörligheten för personer och varor förbättrats i programområdet.

Projektet har tillsammans med företagare etablerat en egen lokaltidning Meän Aviisi i Meänmaa samt egna web-sidor. Arbetsgrupperna har sammanträtt på både Meänmaa-kontoret och i kommunhusen. På det sättet har grannkommunens verksamhet och människor blivit än mer bekanta för varandra och på det sättet byggs en grund för framtida samarbete. Landskapstidningarna, radio och TV har alltmer aktivt behandlat vår region. Särskilt har Meän Aviisi mottagits positivt och den har fått god respons såväl från den egna regionen som mer långväga.

Företagarnas marknadsområde har vidgats - nu är det lättare att utföra ärenden i grannkommunen och använda företagstjänster.

Kursförändringarna mellan den svenska kronan och euron innebär ytterligare en intressant faktor för gränshandeln och företagens tjänster.

Beskriv på vilket sätt det gränsöverskridande samarbetet tillfört mervärde i genomförande av projektets aktiviteter.

Företagens marknadsområde har vidgats - det är nu lättare att utföra ärenden i grannkommunen och att använda företagstjänster.

Kursförändringarna mellan den svenska kronan och euron innebär ytterligare en intressant faktor för gränshandeln och företagens tjänster.

Genom projektet har man lärt känna motsvarande tjänstemän i grannkommunen, vilket har underlättat kontaktskapande.

17. Beskriv på vilket sätt projektets aktiviteter bidragit till att samarbetet mellan kommuner och/eller myndigheter och/eller organisationer utvecklas och fördjupas.

Meänmaa har en egen styrelse (3+3 ledamöter från vardera kommunstyrelse).

Meänmaa har ett eget parlament (de båda kommunernas fullmäktigeförsamlingar).

Därtill förekommer mer informella arbetsgrupper.

Utbildningsförvaltningarna i Meänmaa arrangerade ett seminarium för lärare och där kunde de bekanta sig med språkbadsverksamhetens principer samt söka finna konkreta samsamarbetsformer. Gymnasieskolorna har arrangerat ett gemensamt seminarium: En gemensam framtid. På initiativ av Meänmaa-projektet har Skogsforskningsinstitutet Metlas Kolari forskningsstation främjat de nordliga universitetens samarbete i forskning om Meänmaa-regionen.

Beskriv på vilket sätt det gränsöverskridande samarbetet tillfört mervärde i genomförande av projektets aktiviteter.

De kommunala förtroendevalda har lärt känna varandra och respektive förvaltningskultur, vilka skiljer sig åt. Skillnaderna har genererat öppen och tidvis häftig diskussion, men samarbetet har fortgått! Projektet har i det närmaste varit den enda kanalen för att upprätthålla grannarnas kontakter. Internationalism!

18. Beskriv på vilket sätt projektets aktiviteter bidragit till ett ökat kultur- och erfarenhetsutbyte samt kunskapsutveckling i programområdet.

Meän Aviisi har förmedlat information över gränsen om arrangemang, människor, kultur. Skolförvaltningarna planerar gemensamma arrangemang, bl. a en utbildningsdag, elevträffar osv. Projektet har låtit göra utredningar om kulturlivet i de båda kommunerna samt tagit fram en "matrikel" över kulturarbetarna.

Beskriv på vilket sätt det gränsöverskridande samarbetet tillfört mervärde i genomförande av projektets aktiviteter.

Grannens språk och kultur samt förhållanden och kulturarrangemang har blivit mer kända och därför lättare att delta i. Då information om evenemangen sker i samma medier, undviks kollisioner gällande dem.

Prioriterat område 4

(projektet besvarar de frågor som är relevanta för projektets verksamhet och inriktning)

19. Beskriv på vilket sätt samiska företag har deltagit i och/eller berörts av genomförandet av projektets aktiviteter.

Beskriv hur samiska företag gagnats av projektets aktiviteter.

Beskriv på vilket sätt det gränsöverskridande samarbetet tillfört mervärde i genomförande av projektets aktiviteter.

20. Beskriv på vilket sätt projektets aktiviteter bidragit till ökat kultur- och erfarenhetsutbyte samt kunskapsutveckling om samer i programområdet.

Beskriv på vilket sätt det gränsöverskridande samarbetet tillfört mervärde i genomförande av projektets aktiviteter.

21. Beskriv på vilket sätt projektets aktiviteter bidragit till ökad gränsöverskridande kompetensutveckling, forskning och dokumentation.

Beskriv på vilket sätt det gränsöverskridande samarbetet tillfört mervärde i genomförande av projektets aktiviteter.

H. Övrigt

12. Kopplingar till andra projekt

Beskriv hur och inom vilka områden ert projekt haft kopplingar/samverkar med andra projekt?

Gränslös vård, Meän Koulu - projektet.

13. Egna kommentarer och reflektioner.

Projektets framskridande mot fas II försvårades på ett avgörande sätt då kommunstyrelsen i Pajala den 28 sept 2009 ställde sig negativ till projektets fortsättning. Det är ett obestridligt faktum, att motivationsnivån gentemot projektverksamheten därefter sjönk på ett avgörande sätt. Redan under föregående vår kunde skönjas, att förankringen från framförallt den politiska ledningen i Pajala försvagades. Det kan bero på, att det för projektet etablerades en egen styrgrupp, som de politiska aktörerna i Pajala inte ville delta i tillsammans med tjänstemännen. Som projektledare har jag å ena sidan försökt att hålla mig utanför diskussionen om en fortsättning men å andra sidan har det förväntats av mig, att jag redovisar min syn på det fortsatta agerandet.

Att enligt planerna slutföra fas I i projektet har varit problematiskt av den anledningen, att uppgiften under fas I var att förbereda fas II. Då fas II aldrig kom till stånd, försvann på något sätt basen för arbetet under fas I.

Min egen uppfattning är, att mina kommentarer om projektets nytta (som noterats i såväl mellanrapporterna som i denna slutrapport) varit ärliga. Jag ser det arbete och de resultat, som vi hittills uppnått, som särskilt betydelsefulla. Dock hör jag också kommentarer, likt "det är ingen nytta" med projektet. De kommentarerna upplever jag som en utmaning att informera de aktörerna mer om det som hänt i Meänmaa och om varför just ett sådant här gränsöverskridande samarbetsprojekt är nödvändigt. Kommentarer av den typen, anser jag också vittna om attityder - mycket återstår att göra, innan förståelsen om utvecklingen och nödvändigheten av samarbetsprojekt klarnar hos alla.

En synvinkel vill jag skriva ner även i denna rapport. Gruvprojektet benämns nu från Northlands sida "Kaunisvaara-projektet". Från bolagets sida har informationen växlat i relativt hög grad under hela den tid gruvprojektet pågått.

Å ena sidan är det förståeligt, eftersom informationen var väldigt knapp då verksamheten startade för ca fem år sedan. Å andra sidan har informationen om gruvprojektet, som vid upprepade tillfällen förändrats, förbryllat.

I samband med projektet har flera olika tidplaner presenterats, och också olika utvecklingsplaner. Till en början talades det om, att en pelletsfabrik skulle etableras i Äkäsjokisuu. Enligt den senaste informationen kommer det att ske i Kotka. På liknande sätt har planeringsalternativen för anrikningsverket såsom också den anrikade malmens transportalternativ växlat.

Allt detta är förståeligt eftersom projektet fortskrider och ny information och nya lönsamhetskalkyler tagits fram. Förtroendet mellan kommunerna hade sannolikt varit större, om gruvbolaget informerat och diskuterat mer med de båda kommunerna vid de arrangemang som anordnats gemensamt. I det fallet lyckades Meänmaa-projektet inte att mellan kommunerna och bolaget bygga upp en tillräckligt strukturerad diskussionskultur.

Nyckelfrågan för gruvetableringen är lösningen av de logistiska utmaningarna. I det fallet har Meänmaa-projektet lyckats främja måluppfyllelsen på ett bra sätt. De finska och svenska regeringarnas gemensamma möte i Tavastehus lyfte bl. a upp samarbetet i Tornedalen samt transportbehoven för malm- och skogsprodukter på sin gemensamma agenda. Statssekreterare Risto Volanen, som förberedde mötet, gav en särskild eloge till Meänmaa-projektet vid arbetsseminariet den 21 januari 2010 i Ylläs.

Framför allt transporterna, men även flera andra åtgärder, förutsätter beslut i Kolari, Kemi och även Finland i allmänhet. Endast ett bra samarbete mellan kommunerna här kan garantera, att nödvändiga åtgärder för en lyckosam gruvetablering kan genomföras enligt tidplan såväl i Sverige som i Finland. Det arbetet har Meänmaa-projektet, redan genom sin existens och genom alla sina åtgärder, befrämjat.

De åtgärder som listats i projektet kommer de båda kommunerna att främja genom egna projekt och annan konventionell kommunal verksamhet.

I. Efter projektidens slut

6. Kommer samma verksamhet som drivits i projektet att fortsätta efter projektidens slut?

- Ja, som projekt
- Ja, som ordinarie verksamhet
- Ja, som kommersiell verksamhet
- Nej, inte alls

6.1 Om verksamheten ska bedrivas vidare som projekt, hur avser ni att finansiera det?

- Regional aktör/aktörer
- Nationell aktör/aktörer
- EU-finansiering, precisera:
- Egen finansiering
- Forskningsstiftelser
- Företag
- Annat, precisera:

Underskrift

Behörig firmatecknare för Lead Partner intygar härmed att lämnade uppgifter är fullständiga och riktiga:

Datum 26.2.2010

Signatur _____

Namnförtydligande Heikki Havanka

Förvaltningsmyndighetens/programsekretariatets utlåtande

	JA	NEJ	Kommentar
Finns förändringsbeslut under projektperioden?	☐	☐	
Har förskott utbetalats?	☐	☐	
Följer projektet aktivitets- och tidsplan samt budget enligt beslutet?	☐	☐	
Har projektet uppfyllt särskilda villkor i beslutet?	☐	☐	
Har projektet kontrollerats på plats?	☐	☐	
Egna reflektioner?	☐	☐	Om ja, se nedan

Rapporten godkänns.

Datum _____

Underskrift handläggare _____
Namnförtydligande _____

Plats för handläggares egna reflektioner